

פרשת ויקהל



נושא השבוע: הרהיטים בבית שלנו

מה בפרשה

• **ביצוע מלאכת המשכן** – בפרשה זו מתואר ביצוע ההוראות שפורטו קודם באשר לבניית המשכן. בוני המשכן הם בצלאל ואהליאב ו"וכל איש חכם לב אשר נתן דוד חכמה ותבונה בהמה לדעת לעשות את כל מלאכת עבודת הקדש" (שמות ל"ו 1)

בתיאור העבודה חוזרים שוב על הפרטים בשינויים קלים. שוב מתוארים המשכן והאוהל, הקרשים, הפרוכת והמסך, הארון והכפורת, השולחן המנורה, מזבח הקטורת, מזבח העולה, הכיור וכנו וחצר המשכן.

• **מצוות השבת**

נושא השבוע

כמו בכל בית, גם ב"ביתו של האל", במשכן, היו **רהיטים**. אך בשונה מביתו של אדם ובשונה ממקדשים אליליים במזרח הקדום לא נועדו רהיטים אלו באמת **לשמש** את האל אלא **לסמל** את נוכחותו, הרי מדובר באל בלתי נראה שאינו זקוק למזון ולמנוחה. **הכרובים** שעל הארון היו מעין **כסא** שעליו כביכול ישב האל ואילו הארון שימש **הדום** לרגליו ובו מונחים היו לוחות העדות שעליהם עשרת הדיברות. השולחן שימש כביכול להגשת מזון, אך בעוד שבמקדשים האליליים הוגש **מזון לאל** על גבי השולחן – והעם הפשוט חשב שהאלוהים באמת **אכל**, במקדש הישראלי הונחו על השולחן **לחם הפנים** – לגבי ידעו הכל שאינו נאכל על-ידי האל.





ארץ ישראל טבורו של עולם שיושבת באמצעיתו,

וירושלים באמצע ארץ ישראל,

ובית המקדש באמצע ירושלים,

וההיכל באמצע בית המקדש,

והארון באמצע ההיכל.

(על-פי מדרש תנחומא פרשת קדושים סימן י')

ביאור מילה:

טבורו - אמצעו

מ

ד

ר

ש

קריאת המדרש ודיון

כדאי לצייר את המתואר במעגלים **מרכזיים**. מומלץ אם אפשר להראות מפה

עתיקה שבה ירושלים מתוארת כמרכזן של שלוש היבשות שהיו ידועות אז.

ניתן לשאול את התלמידים: איך הבית שלכם נראה? ולהזמין אותם לצייר את

בתיהם. כמעט תמיד הסלון או חדר האוכל **במרכז** והחדרים סביבם. מדוע? כי

אלו החדרים **החשובים**, שם נפגשים כולם ונעשים האירועים החשובים: ארוחות

משפחתיות, מסיבות וכדומה. אפשר להזמין את התלמידים למנות את המקומות

במדרש לפי סדר חשיבות **עולה**, מה הכי פחות חשוב?

האם באמת ארץ ישראל היא **במרכז העולם**? כיוון שכדור הארץ הוא עגול וכל

נקודה היא מרכז לשאר הנקודות, אין למעשה משמעות לשימוש במושג מרכז. גם

ירושלים אינה ממש במרכז ביחס לכל ארץ ישראל.

אם כן למה מתכוון המדרש בתיאוריו ובשימוש במילה **"מרכז"**? השימוש במילה

זו מתייחס למובן **הערכי** ולא **הפיסי** ומעיד על **חשיבות** המקום. את הבית ניתן

לסדר כך שמה שחשוב יהיה במרכז. ובמובן זה גם בעולם – שהוא כדורי, ניתן

לבחור בנקודה אחת שתהווה נקודת מוצא ומרכז – בהתאם לתפישה הערכית.

